

Till statsrådet och chefen för
Utbildningsdepartementet
Jan Björklund

I budgetpropositionen för 2011 (prop. 2010/11:1 Utgiftsområde 16) aviserade regeringen en försöksverksamhet med ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan samt anförde att om försöksverksamheten faller väl ut bör det fjärde tekniska året bli ett permanent inslag i gymnasieskolan.

Från och med höstterminen 2011 pågår försöksverksamhet i enlighet med förordning (2010:2040) om försöksverksamhet med ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan.

Genom beslut av statsrådet Björklund den 18 september 2012 gavs f.d. ämnesrådet Erik Henriks och rådmannen Magnus Åhammar, i uppdrag att utreda förutsättningarna för och utarbeta förslag till utformning och reglering av en fyraårig teknisk utbildning inom gymnasieskolan. Resultatet av utredningen kommer att ligga till grund för regeringens ställningstagande till om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år ska införas som en permanent del av gymnasieskolan.

Uppdraget omfattar att:

- sammanfatta och analysera erfarenheterna och resultaten av den försöksverksamhet som bedrivs enligt förordningen om försöksverksamhet,

- utreda förutsättningarna för införandet av en fyraårig teknisk utbildning som ett permanent inslag i gymnasieskolan,
- redovisa och analysera de ekonomiska konsekvenserna för huvudmän och staten, samt
- överväga alternativa lösningar och lämna förslag till författningsreglering av en sådan utbildning.

Här redovisas resultatet av uppdraget.

Sammanfattning

Sedan 2011 bedrivs en försöksverksamhet i enlighet med förordning (2010:2040) om försöksverksamhet med ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan. Statens skolverk har utvärderat det första årets försöksverksamhet. Utbildningsdepartementet har, med Skolverkets utvärdering som grund, sett över förutsättningarna för att införa vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år som ett permanent inslag i gymnasieskolan. Arbetet med över synen och förslagen redovisas i denna promemoria.

Förslaget till vidareutbildning i form av ett permanent fjärde tekniskt år i gymnasieskolan kan sammanfattas i följande punkter:

- Vidareutbildningen ska bygga på teknikprogrammet men organiseras som ett fristående år. Utbildningen leder till en gymnasieingenjörsexamen.
- Vidareutbildningen ska omfatta 900 gymnasiepoäng och är indelad i nationella profiler. Profilernas innehåll kan vara riktat mot olika teknikområden (branschutgångar).
- Kommunala skolhuvudmän och huvudmän för fristående gymnasieskolor som anordnar teknikprogrammet får anordna vidareutbildningen.
- Utbildningen ska finansieras genom riktade statsbidrag till anordnande huvudman.
- Alla behöriga elever, oavsett bostadsort, ska ha lika tillgång till utbildningen genom att utbildningen är rikskryterande.

- Behörig att söka till vidareutbildningen ska den vara som har erhållit gymnasieexamen från teknikprogrammet (eller motsvarande utbildning efter komplettering) och antingen påbörja utbildningen terminen efter det att han eller hon avslutat teknikprogrammet eller senast det kalenderår som han eller hon fyller 22 år. De nationella profilerna i vidareutbildningen bygger på de nationella inriktningarna i teknikprogrammet. Krav på godkänt betyg i specificerade kurser kan förekomma.
- Vid fler sökande än tillgängliga elevplatser ska urvalet normalt göras utifrån betyg från det avslutade nationella teknikprogrammet.

Innehåll

Sammanfattning	7
1 Författningsförslag	9
1.1 Förslag till lag om ändring i skollagen	9
2 Bakgrund	19
2.1 Teknisk utbildning – historik.....	19
2.2 Behovet av ett fjärde tekniskt år – arbetsmarknadsprognoser	21
3 Pågående försöksverksamhet	23
3.1 Införandet av försöksverksamheten samt dess innehåll och omfattning.....	23
3.2 Närmare om försöksverksamhetens omfattning samt resultat och erfarenheter från försöksverksamhetens första år	25
3.2.1 Omfattning av försöksverksamheten	25
3.2.2 Resultat – arbetsmarknadsinträde.....	27
3.2.3 Erfarenheter	28
3.2.4 Sammanfattning	33

4	Permanentning av det fjärde tekniska året	35
4.1	4.1. Första årets utvärdering – analys.....	36
4.2	Diskussion om alternativa organisatoriska modeller	37
	4.2.1 Ett separat fjärde tekniskt år	38
	4.2.2 Ett fyraårigt tekniskt program	39
5	Principiella ställningstaganden	41
6	Förslag till utformning av vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år	43
6.1	Utbildningens utformning och innehåll	44
	6.1.1 Ett fristående fjärde tekniskt år	44
	6.1.2 Utbildningens målgrupp.....	45
	6.1.3 Utbildningens omfattning och garanterad undervisningstid.....	47
	6.1.4 Utbildningens förläggning	48
	6.1.5 Nationella profiler.....	49
	6.1.6 Ämnen, kurser och examensarbete.....	50
	6.1.7 Individuell studieplan	52
6.2	Behörighet och mottagande	52
	6.2.1 Behörighet och urval.....	52
	6.2.2 Ansökan och ansökningsförfarandet.....	55
	6.2.3 Mottagande.....	56
6.3	Examinering.....	57
	6.3.1 Gymnaseingenjörsexamen.....	57
6.4	Anordnande av utbildningen.....	59
	6.4.1 Krav för att anordna vidareutbildning	59
	6.4.2 Nationellt råd	60
6.5	Finansiering	61
6.6	Ikraftträdande.....	63

7	Ekonomiska konsekvenser	65
7.1	Statens kostnad	65
7.2	Skolhuvudmännens kostnad.....	67
8	Författningskommentarer	69